

Rewarding Learning

Uimhir Láirionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

General Certificate of Secondary Education
2016

Stáidéir Mhótarfheithiclí agus Úsáideoirí Bóithre

Aonad 1: Teoiric Mhótarfheithiclí
agus Úsáideoirí Bóithre

Bonnsraith

[GMV11]

GMV11

DÉ LUAIN 16 BEALTAINE, IARNÓIN

AM

1 uair agus 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Láirionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.

Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.

Comhlánaigh le dúch gorm nó dúch dubh amháin. Ná scríobh le peann glóthai.

Freagair na ceisteanna uilig.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 120 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá prioritálta ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna 40 agus 41.

9912.02

24GMV1101

Roinn A

Freagair na ceisteanna uilig.

- 1 Níor chóir soilse _____ a úsáid ach amháin nuair a bhíonn an fheithicil stoptha agus í ina bac. [1]
- 2 Ar mhótarbhealaí, marcálann stodaí frithchaiteacha _____ ciumhais chlé an charrbhealaigh. [1]
- 3 Is é _____ an fad stoptha is giorra ina mhéadair (ina throithe) do ghnáthcharr teaghlaigh ag taistéal ar bhóthar tirim faoi 20 msu le boinn agus coscán mhaithe. [1]
- 4 Tá imill bhána ar chúlra _____ ar chomharthaí treo ar príomhbhóithre. [1]
- 5 Cé acu de na rudaí seo a leanas nach nglactar leis mar ghné de bhainistiú tráchta?

Litir _____

[1]

A	B	C	D	E
Sráideanna aontreo	Sriantaí feithimh	Timpealláin	Teorannú do choisithe	Rialacháin chrios sábhála

9912.02

24GMV1102

6 Cad é dó a seasann an D (P) sa ghiorrúchán FID (PCV)?

Feithicil lompartha _____.

[1]

7 Is cineál de _____ é autostrada. [1]

8 Is é _____ MSU an luasteorainn náisiúnta i dTuaisceart Éireann. [1]

9 Is trí phríomh-mhodh a úsáidtear le taismí bóthair a laghdú iad _____, Forfheidhmiú agus Oideachas. [1]

10 Taispeánann **Fíor 10.1** thíos comharthaí bóthair a dtugtar marcóirí

_____ orthu i gCóras na Slánródaíochta. [1]

Fíor 10.1

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

11 Is é _____ doimhneacht dhlíthiúil an tráchta boinn ar charr. [1]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1103

12 Beidh laghdú ann gach bliain ar do phréimh árachais mura ndéanann tú éileamh.

Tugtar _____ air seo. [1]

13 Is cineál gaoithe iad _____ a bhfuil éifeacht acu den chuid is mó ar thiománaithe agus ar rothaithe ar bhóithre oscailte agus ar dhroichid. [1]

14 Is iad na ceithre phríomhchostas a bhaineann le feithicil a bheith agat ná costais cheannaigh, costais _____, costais choinneála agus costais bhreise. [1]

15 Tá £12,000 ar charr. Déanann Seán cinneadh £350 a íoc in aghaidh na míosa go ceann trí bliana. Cá mhéad sa bhereis a íocfaidh Seán as an charr?

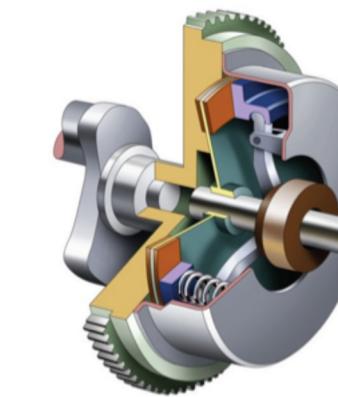
£ _____. [1]

16 Ar láthair thimpiste agus tú ag plé le daoine atá gortaithe, is é an rud is tábhactaí ná a chinntíú go bhfuil siad _____. [1]

17 Is cuid de chóras _____ na feithicle iad an scagaire ola agus umar na hola. [1]

18 Taispeánann Fíor 18.1 na príomhchodanna de _____ i bhfeithicil. [1]

Fíor 18.1

© Motor Vehicle and Road User Studies for CCEA GCSE by Eamonn McPolin.
(ISBN: 9781906578312) Published by Colourpoint Educational, 2009.

19 Oibríonn an _____ leis an mhótar dhúisithe agus tá sé boltáilte den chromfhearsaid. [1]

20 Is cuid den chóras choscánaithe mheicniúil é an coscán láimhe a oibríonn de ghnách ar na rothaí _____. [1]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1105

Roinn B

Freagair na ceisteanna uilig.

Fíor 21.1

© Principal Examiner

- 21 Déan staidéar ar an ghrianghraf i bhFíor 21.1 thusas. Cé acu trí litir a úsáidtear le tagairt a dhéanamh don chineál seo d'fheithicil?

---

[1]

- 22 Luaigh an t-aon uair amháin nuair is féidir fón póca a úsáid go dlíthiúil i bhfeithicil.

---

[1]

9912.02

24GMV1106

23 Déan scrúdú ar an chomhartha rabhaidh i bhFíor 23.1 thíos.

Fíor 23.1

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

- (a) Cé acu casadh, an ceann ar chlé nó an ceann ar dheis, a dtiocfaidh an tiománaí cairr air ar dtús?

[1]

- (b) Luaih gníomh **amháin** ba chóir do thiománaí cairr a dhéanamh nuair a d'fheicfeadh sé an comhartha i bhFíor 23.1.

[1]

24 Déan staidéar ar na grianghraif i bhFíor 24.1 agus i bhFíor 24.2 thíos.

© Principal Examiner

Fíor 24.1

© Principal Examiner

Fíor 24.2

Mínigh go achomair an fáth ar chuir an tiománaí i bhFíor 24.1 agus an rothaí i bhFíor 24.2 scáthán breise ar a scáthán siar.

[1]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1107

25 Mínigh go hachomair cad é a chiallaíonn na rudaí seo a leanas:

1. dranntiomáint a dhéanamh _____ [1]

2. speiceáil a dhéanamh _____ [1]

26 (a) I ndiaidh timpiste nach bhfuil duine gortaithe inti, ainmnigh **dhá** ghníomh a chaithfidh gach tiománaí a dhéanamh.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Ainmnigh an cineál árachais a sholáthraíonn an clúdach nó an chosaint is mó.

_____ [1]

(c) Ainmnigh míbhuntáiste **amháin** a bhaineann leis an chineál seo clúdaigh.

_____ [1]

(d) Cad é mar is féidir díolúine ó chaitheamh crios sábhála a fháil?

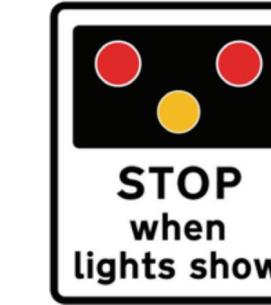
_____ [1]

(e) Ainmnigh **dhá** chineál srian páiste is féidir a úsáid go dlíthiúil i gcarr.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

Fíor 27.1

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

- 27 Déan scrúdú ar an chomhartha i gCóras na Slánródaíochta i bhFíor 27.1 thusa.

Ainmnigh áit **amháin**, seachas croaire comhréidh iarnróid, a bhfeicfeá an comhartha seo.

[1]

- 28 (a) Ainmnigh **dhá** ghás sceite a ndéantar monatóireacht orthu maidir le caighdeán an aeir.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- (b) Cá háit a mbeifeá ag súil le tiúchaintí arda na ngás seo a fháil?

[1]

- 29 (a) Ainmnigh buntáiste **amháin** agus míbhuntáiste **amháin** a bhaineann le carr hibrideach.

Buntáiste _____ [1]

Míbhuntáiste _____ [1]

- (b) Luaigh **dhá** fháth a bhfuil carranna hibrideacha á bhforbairt agus á dtáirgeadh.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1109

30 (a) Is é an _____ an t-orgán a bhaineann alcól as an chorp. [1]

(b) Cá fhad a ghlacann sé le haonad amháin alcóil a bhaint as an chorp?

_____ [1]

(c) Ainmnigh **dhá** phianbhreith íosta is féidir le cúirt a chur ar thiománaí a ciontaíodh as tiomáint le barraíocht alcóil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

31 (a) Mínigh ciall an fhocail “éighníomhach” i dtaca le criosanna sábhála.

_____ [1]

(b) Seachas criosanna sábhála, ainmnigh **trí** ghaireas thánaisteacha sábhálteachta i mótarfheithicil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(c) Cad é an gníomh nach mór don tiománaí a dhéanamh má tá suíochán linbh cúlfhéachana suite ar shuíochán tosaigh an phaisinéara sa charr?

_____ [1]

32 Déan staidéar ar na comharthaí bóthair thíos.

Mínigh an chiall atá le gach comhartha bóthair i bhFíor 32.1 go dtí Fíor 32.6 thíos.

Fíor 32.1

Fíor 32.2

Fíor 32.3

Fíor 32.4

Fíor 32.5

Fíor 32.6

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www nidirect gov uk content crown-copyright>

Fíor 32.1 _____ [1]

Fíor 32.2 _____ [1]

Fíor 32.3 _____ [1]

Fíor 32.4 _____ [1]

Fíor 32.5 _____ [1]

Fíor 32.6 _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1111

33 (a) Níor chóir an luí téarnaimh a úsáid ach amháin nuair atá an t-othar gan aithne agus _____ . [1]

(b) Déan liosta thíos de na tosaíochtaí de réir oird nuair atá cóir leighis á cur ar thaismigh ag láthair thimpiste.

1. _____

[1]

2. _____

[1]

3. _____

[1]

(c) Is é _____ an t-ainm coitianta ar chneá bhallbhrúite. [1]

34 Mínigh go hachomair an fáth ar mhíbhuntáiste do thiománaí é drochamharc forimeallach a bheith aige.

_____ [1]

35 Déan staidéar ar an ghrianghraf i bhFíor 35.1 thíos.

© Principal Examiner

Fíor 35.1

Mínigh an fáth a bhfuil solas tráchta ar crochadh os cionn lár an charrbhealaigh.

---

[1]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1113

36 (a) Ainmnigh buntáiste **amháin** le hairgead a fháil ar iasacht le carr a cheannach.

_____ [1]

(b) Seachas iasacht bhainc, ainmnigh **dhá** fhoinsí creidmheasa le hairgead a chur ar fáil le carr a cheannach.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(c) Ainmnigh **dhá** chostas sheasta a bhaineann le gluaisteánaíocht.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(d) Ríomh an costas iomlán a bhaineann le £5,000 a fháil ar iasacht, nuair atá sé le haisíoc thar thrí bliana ag RCB (APR) de 12%.

£ _____ [2]

37 (a) Luaign an t-ainm coitianta a thugtar ar inneall adhainte comhbhrú.

[1]

(b) Mínigh go hachomair an dóigh ar féidir breosla a adhaint le comhbhrú amháin.

[2]

(c) Ainmnigh an comhbhall

1. a athraíonn gluaisne suas/síos na loine go gluaisne chiorclach

[1]

2. a dhruideann na comhlaí in inneall ceithre bhuille

[1]

3. a fhórsálann an fuarthán dul timpeall an innill

[1]

(d) Cé acu córas feithicí a bhfaighfeá brúphláta ann?

[1]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1115

38 (a) Meaitseáil na comhbhaill A go D thíos lena gcórais chomhbhaill.

Comhbhaill

- A iolrachán
- B teirmeastat
- C máistirshorcóir
- D solanóideach

Córais chomhbhaill

1. córas coscánaithe _____ [1]

2. córas fuaraithe _____ [1]

3. córas leictreach _____ [1]

4. sceithchóras _____ [1]

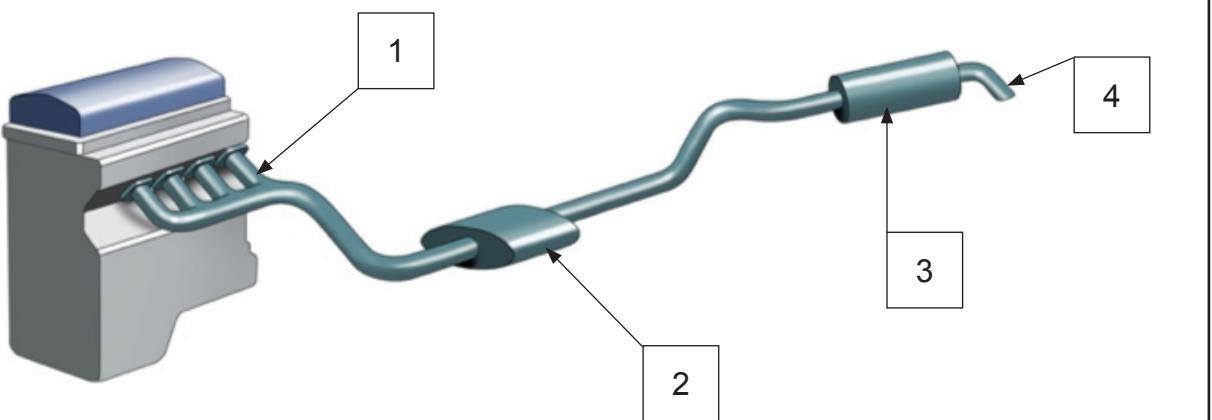
(b) Ainmnigh na páirteanna atá lipéadaithe 1– 4 i bhFíor 38.1 thíos.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

4. _____ [1]

Fíor 38.1

© Motor Vehicle and Road User Studies for CCEA GCSE by Eamonn McPolin.
(ISBN: 9781906578312) Published by Colourpoint Educational, 2009.

(c) Cad é príomhfheidhm na sciathphlátaí i mbosca ciúnadóra?

[1]

(d) Ainmnigh **dá** sheiceáil is féidir a dhéanamh ar sceithchóras feithicle.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(e) Mínigh an chiall atá le cóimheas comhbhrú 8 : 1 in inneall.

_____ [2]

[Tiontaigh an leathanach]

9912.02

24GMV1117

- 39** Déan staidéar ar na comharthaí ó Chóras na Slánródaíochta i **bhFíor 39.1** agus i **bhFíor 39.2** thíos.

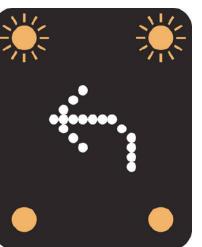

Fíor 39.1

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

- (a) (i) Cad é an teachtaireacht atá á léiriú ar an chomhartha mótarbhealaigh i **bhFíor 39.1** thus?

[1]

Fíor 39.2

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

- (ii) Cad é ba chóir dó thiománaí a dhéanamh nuair a d'fheicfeadh sé an comhartha mótarbhealaigh i **bhFíor 39.2** thus?

[1]

- (b) Cuir síos go achomair ar an dóigh a rachfá ar mhótarbhealach.

---

[2]

(c) Ainmnigh **dhá** fheithicil nach gceadaítear dóibh bheith ar mhótarbhealach.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(d) Ainmnigh **dhá** fheithicil nach gceadaítear dóibh an tríú lána ar mhótarbhealach trí lána a úsáid.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(e) Mínigh go achomair an dóigh le scoitheadh ar mhótarbhealach.

---

[3]

40 Mínigh an fáth a bhfuil mótarbhealaí níos sábhlithe ná bóithre eile.

---

[6]

- 41** Cuir síos ar an dóigh ar féidir le feithiclí, le hoiliúint tiománaithe agus le taithí cur le sábháilteacht ar bhóithre.

Feithiclí

Oiliúint Tiománaithe

Taithí

---

[12]

9912.02

24GMV1120

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9912.02

24GMV1121

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9912.02

24GMV1122

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9912.02

24GMV1123

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1–11	
12–20	
21–24	
25–29	
30–32	
33–35	
36–37	
38	
39–40	
41	
Marc lomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

9912.02/5

24GMV1124